

[Peter Nielsen.]

man også har villet sige, at det ligesom er noget, vi skal forære socialdemokratiet. Nej, meromsen er ikke et mål for socialdemokratiet; den kan højst blive et middel til en skattereform, og det er i og for sig noget, vi kan vente på. Samfundets forhold kan i og for sig godt ordnes uden en meroms; men man har jo talt om, at man ønsker en skattereform, og selvfølgelig må meromsen med ind i den. Hvis man ønsker at sinke for stærkt her, ja, så er det altså skattereformen man sinke, og befolkningen venter jo på en sådan skattereform — det er ikke alene det, at vi får vareafgifterne ind i faste rammer, men også at vi får de direkte skatter ind gennem kildeskat — men altså, hvis vi nu skal spille fallit over for en sådan skattereform, ja, så må det simpelt hen betyde, at folketingset ikke har været arbejdsdygtigt med hensyn til gennemførelsen af en skattereform, skønt regeringen altså er kommet med oplæg hertil. Men er folketingset uarbejdsdygtigt, så er der jo ligesom på enhver anden arbejdsplads kun ét at gøre: at søge at skaffe nyt mandskab, der kan arbejde sammen. Men får vi sådan et nyt folketingset, er det jo muligt, at vi fra socialdemokratiets side vil sige: i et sådant tilfælde er faktorernes orden ikke helt ligegyldig. Så er det muligt, at vi vil sige: kildeskat før meroms.

Henry Christensen: Lovforslaget her er en fuldstændig uændret genfremsættelse af det lovforslag, vi behandlede for en del måneder siden, og der er naturligvis derfor ingen grund til for ordførerne at gentage de principielle synspunkter, der blev fremført ved første behandling.

Når forslaget har måttet genfremsættes, skyldes det jo ikke, at der ikke i den mellemliggende periode har været udført et arbejde, endog et stort arbejde i det folketingsudvalg, der har været nedsat. Om arbejdets omfang vidner jo i øvrigt den beretning på 224 sider, som er omdelt i det høje ting, og som jo endda ikke er fuldstændig, for så vidt angår det materiale, udvalget har haft til sin disposition.

Man kunne måske have ventet, at den højtærede finansminister, dels fordi han er en anden end den, der fremsatte det oprindelige forslag, dels og måske især på

baggrund af de drøftelser, de overvejelser og de forhold, der har spillet ind ved behandlingen af hele dette omfattende forslag, havde fremsat lidt udførligere betragtninger end dem, som den højtærede minister har gjort. Han har faktisk overhovedet intet sagt ud over, at han ekspederer forslaget frem til folketingset igen. Det kunne måske have været nyttigt for drøftelsen og den videre behandling, om ministeren havde taget nogle af de principielle problemstillinger, som ligger i vore overvejelser, op og havde fremlagt en mere omfattende ministeriel vurdering, også som grundlag for den videre drøftelse og behandling, der skal finde sted. Det er ganske klart, at for venstre har spørgsmålet om en omlægning af beskatningen stor interesse under forudsætning af, at det er en omlægning, der står i forbindelse med en sammenhængende skattereform.

Det er også klart, at en skattereform af virkeligt omfang kun lader sig gennemføre, hvis den samtidig har som led en omfattende ændring af forbrugsbeskatningen; det er selvfølgelig også formålet med forslaget om en merværdiafgift. Jeg vil også efter behandlingen i udvalget gerne sige, at det står stadig for mig sådan, at der er mange principielle, fordelagtige ting ved opbygningen af merværdiafgiftsforslaget. Der har naturligvis under denne behandling vist sig en lang række rent praktiske spørgsmål, som tilsyneladende forekommer vanskelige og indviklede — jeg skal helt undlade at trætte det høje ting med at nævne eksempler derpå — og som, i hvert fald så længe de er uafklarede, vil stå som indviklede. Jeg vil dog gerne føje til, at en del af disse i øjeblikket tilsyneladende indviklede problemer jo vil være stærkt forenklede i samme øjeblik, der er truffet en beslutning om, hvordan de skal løses.

Tilbage bliver imidlertid, at merværdiafgiftsforslaget er et forbrugsbeskatningssystem, der lægger den omfattende administration ud hos hele det danske erhvervsliv, og at det derfor ville være usagligt og uforsvarligt, om vi her i det høje ting traf en endelig beslutning uden at have et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere, om det er den rigtige beslutning. Det er altså i denne forbindelse ganske klart, at den anden mulighed for en omlægning af forbrugsbeskat-